

Sectorbeleid gebruik PBM Covid-19

mei 2022

1. Inleiding

In dit document treft u de richtlijn aan met betrekking tot het (preventief) gebruiken van persoonlijke beschermingsmaatregelen (PBM) in de kraamzorgsector. Rondom het gebruik van PBM bestaan richtlijnen van het RIVM, ketenpartners en een aanvulling van Bo, in samenspraak met de Taskforce kraamzorg. Hierin treft u advies en handvatten om keuzes te maken voor het (preventief) gebruik van PBM. Het betreft hier een advies, in uw KSV/VSV kunnen andere of aanvullende afspraken gemaakt worden.

2. Beleid PBM buiten het ziekenhuis

RIVM

Het RIVM heeft een richtlijn opgesteld met betrekking tot het gebruik van PBM in de zorg buiten het ziekenhuis. Ten eerste dienen zorgmedewerkers altijd de algemene hygiënerichtlijnen te volgen:

- Geen handen geven.
- Regelmatig handen wassen.
- Hoesten en niezen in de elleboog.
- Papieren zakdoekjes gebruiken.

Soms is het nodig om naast deze algemene maatregelen ook PBM in te zetten. Hiervoor heeft het [RIVM de volgende uitgangspunten](#) opgesteld. Deze uitgangspunten vragen om een nadere invulling per sector, rekening houdend met context en doelgroep. Daarnaast mogen zorgmedewerkers, als de specifieke situatie daar om vraagt, op basis van hun professionele inzichten en ervaring beredeneerd afwijken van deze uitgangspunten.

KCKZ

Het Kenniscentrum Kraamzorg heeft een [werkinstructie](#) opgesteld omtrent thuisisolatie bij coronabesmetting tijdens het kraambed. Hierin wordt onder andere beschreven hoe de kraamverzorgende om moet gaan met PBM bij een kraamgezin met (verdenking op) Covid-19.

3. Preventief gebruik PBM in de (geboorte)zorg

Ministerie van VWS

Het OMT adviseert in de [brief van 12 oktober 2020](#) in bepaalde situaties in de zorg het preventief gebruik van medische neusmondmaskers. Voor welke situaties dit geldt is afhankelijk van drie risico afwegingen.

- Ten eerste de omgevingsprevalentie: het advies gaat in bij regio's met een transmissieniveau 'zorgelijk' of 'ernstig'.
- Ten tweede de aard van de cliënten, hierbij moet worden afgewogen wat de risico's zijn van introductie van PBM tegenover de consequenties van preventief gebruik van PBM.

- Ten derde is het eigen oordeel van de professional van belang.

Minister van Ark zegt in haar [brief van 12 oktober 2020](#) dat zorgmedewerkers moeten kunnen rekenen op de persoonlijke beschermingsmiddelen die zij nodig hebben om hun werk veilig te kunnen doen. Uit onderzoek in opdracht van het ministerie van VWS blijkt dat er ruim voldoende PBM op voorraad zijn om ook preventief medische mondneusmaskers te kunnen gebruiken. Het is dus mogelijk om ook bij > 1,5 meter afstand in een gezin mondneusmaskers te dragen.

RIVM

Het RIVM adviseert in de [LCI richtlijn PBM buiten het ziekenhuis](#) op dit moment het preventief gebruik van PBM. Het advies is om minstens een chirurgische mondneusmasker type II te gebruiken. In de [LCI richtlijn Bron- en contactonderzoek](#) staat beschreven dat een zorgmedewerker die preventief PBM gebruikt niet als contact wordt geïnccludeerd in het contactonderzoek.

KNOV

Voor de natale zorg geeft de KNOV ter overweging om als verloskundige minimaal een chirurgisch mondneusmasker type IIR te dragen en handschoenen (in elk geval tijdens lichamelijk contact) te dragen gedurende de hele baring. Aan de barenden en extra persoon geven zij ter overweging om geen mondmasker te laten dragen, om in een zo vrij mogelijk setting te baren. Tijdens de kraamvisite geven zij ter overweging om minimaal een chirurgisch mondneusmasker type IIR te dragen en handschoenen (in elk geval tijdens lichamelijk contact) gedurende de kraamvisite.

Federatie Medisch Specialisten (FMS) leidraad

Het [FMS](#) heeft een advies uitgebracht met betrekking tot PBM in de (poli)klinische setting. In de FMS leidraad staat dat in uitzonderlijke gevallen bij een cliënt zonder verdenking, toch PBM gedragen moet worden door de zorgprofessional omdat het risico op overdracht niet volledig uit te sluiten is. Dit beleid gaat op wanneer de zorgverlener met hoge frequentie, voor langer dan 3 minuten, op minder dan 30 cm van het gezicht van de cliënt komt, dit zou ook bij de partus het geval kunnen zijn. In het bijzonder gaat dit op wanneer er kans is op contact met slijmvliezen in de mond, de neus of het keelgebied.

4. Advies voor de kraamzorgsector

Het advies van Bo Geboortezorg sluit aan bij de richtlijn van het RIVM over PBM buiten het ziekenhuis bij cliënten met (verdenking op) Covid-19 of zorgverleners met (verdenking op) Covid-19. Bo Geboortezorg vindt dat de gezondheid van kraamverzorgenden en cliënten voorop staat.

Om te zorgen dat de kans op besmetting met Covid-19 zo klein mogelijk is, geeft Bo onderstaand advies met betrekking tot het gebruiken van PBM bij cliënten zonder (verdenking op) Covid-19.

Zorgmedewerkers wordt geadviseerd om tijdens het werk bij zorgcontacten <1,5 meter afstand preventief een chirurgisch mondneusmasker ten minste type II te dragen bij [kwetsbare cliënten](#). Dit beleid geldt vanaf heden ook voor de kraamzorg.

Indien zorgmedewerkers aangeven een mondneusmasker te willen dragen bij cliënten die niet onder de classificering 'kwetsbare cliënten' van het RIVM vallen, dan moeten zij daartoe de gelegenheid krijgen. Dit geldt ook voor het aanhouden van de 1,5 meter als een veilige afstand in situaties waar dat mogelijk is.

NB. Bij een bekend Covid-19 positieve cliënt of verdenking op Covid-19 dient altijd volledige PBM gebruikt te worden.

5. Tot slot

Bo is zich ervan bewust dat extra inzet van PBM ook extra kosten met zich mee brengt. Bo maakt zich uiteraard hard voor vergoeding van deze kosten.

Correct gebruik PBM

- Voor het correct gebruiken van mondneusmasker, [zie instructie RIVM in deze video](#).
- De NHG heeft een [praktijkaart voor het aan en uittrekken van PBM](#).